

Aluehallitus 21.9.2026

Vuosien 2027-2030 pelastustoimen palvelutasopäätöksen hyväksyminen (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Ihamäki Veli-Pekka
Markkanen Kimmo

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. hyväksyä liitteenä olevan pelastustoimen palvelutasopäätöksen ja

2. että palvelutasopäätös on voimassa 1.1.2027–31.12.2030.

Käsittely

Päätös

Selostus

Aluehallitus päätti 9.2.2026 § 11 käynnistää vuosien 2027–2030 pelastustoimen palvelutasopäätöksen valmistelun. Palvelutasopäätös toteuttaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelujen uudistamisen strategiaa 2026–2029. Hallintosäännön § 63 mukaisesti valmius- ja turvallisuuslautakunta on ohjannut palvelutasopäätöksen valmistelua ja seurannut sen strategisten tavoitteiden toteutumista valmisteluprosessin aikana. Valmistelua on käsitelty aluehallituksen päiväkoulussa 17.8.2026 sekä valmius- ja turvallisuuslautakunnan työpajoissa ja kokouksissa 25.2.2026, 12.3.2026, 21.5.2026 ja 3.9.2026.

Pelastustoimen palvelutasopäätös on pelastustoimen järjestämislakiin (613/2020) perustuva lakisääteinen asiakirja, jossa määritellään hyvinvointialueen pelastustoimen palvelut, palvelutaso sekä niiden tuottamisessa käytettävät voimavarat. Palvelutasopäätöksen sisältöä ohjaavat pelastustoimen

järjestämislain lisäksi sisäministeriön asetus palvelutasopäätöksen sisällöstä (1225/2022), valtakunnalliset strategiset tavoitteet sekä hyvinvointialueen oma strategia. Asiakirja on laadittu sisäministeriön ja aluehallintoviraston käyttämän valtakunnallisen mallin mukaisesti.

Pelastustoimen järjestämislain 6 §:n mukaan aluevaltuusto päättää pelastustoimen palvelutasosta. Päätöksen tulee perustua alueen riskeihin ja uhkiin sekä niiden arviointiin. Siinä määritellään toiminnan tavoitteet, palvelutaso, käytettävät voimavarat sekä palvelutason kehittämistä koskeva suunnitelma määrääjäksi.

Palvelutasopäätöksessä kuvataan, miten Länsi-Uudenmaan pelastustoimi tuottaa pelastuslain (379/2011) mukaiset palvelut. Asiakirja keskittyy asiakkaalle näkyviin palveluihin sekä niiden nykytilaan, kehittämistarpeisiin ja tavoitteisiin. Lisäksi siinä kuvataan lyhyesti muuta pelastuslaitoksen toimintaa, erityisesti ensihoitoa. Ensihoidon järjestämisvastuu kuuluu Uudenmaan erillislailla HUS-yhtymälle, ja palvelut tuotetaan HUS-yhtymän, pelastuslaitosten ja muiden palveluntuottajien yhteistyönä. Ensihoidon palvelutasosta päättää HUS-yhtymä.

Palvelutasopäätöksen valmistelu perustuu Uudenmaan pelastuslaitosten yhteiseen riskianalyysiin ja toimintaympäristön arviointiin. Valmistelussa on painotettu asiakasnäkökulmaa sekä hyvinvointialueen asukkaiden, yritysten ja yhteisöjen palvelutarpeita.

Hyvinvointialue pyysi palvelutasopäätöksestä pelastustoimen järjestämislain mukaisen lausunnon lupa- ja valvontavirastolta (LVV) ennen päätöksentekoa. Lausunto saatiin 2.6.2026, ja sen perusteella luonnosta täydennettiin erityisesti riskiperusteisuuden, palvelutason ja resurssien välisen yhteyden sekä kehittämistoimenpiteiden osalta.

Valmistelun aikana on kuultu alueen kuntia, naapuripelastuslaitoksia, yhteistyöviranomaisia, järjestöjä, alueen asukkaita sekä hyvinvointialueen henkilöstöä. Saatujen näkemysten perusteella palvelutasopäätöstä on tarkennettu, ja palautetta hyödynnetään myös toiminnan jatkosuunnittelussa.

Palvelutasopäätökseen sisältyy sisäministeriön asetuksen edellyttämä palvelutason kehittämissuunnitelma. Suunnitelmassa kuvataan merkittävimmät palvelutasoa koskevat kehittämistarpeet sekä niiden vaikutukset voimavaroihin, investointeihin ja käyttötalouteen. Kehittämissuunnitelmassa korostuvat hyvinvointialueen strategian mukaisesti onnettomuuksien ehkäisy, pelastustoiminnan sekä valmiuden ja varautumisen

vahvistaminen. Lisäksi siinä huomioidaan tulevat toimitilatarpeet.

Keskeiset kehittämisteemat ovat tieto toiminnan keskiössä, hyvinvoiva ja osaava henkilöstö sekä yhteistyöllä konkreettisia hyötyjä asiakkaalle. Näillä teemoilla tuetaan hyvinvointialueen strategisten tavoitteiden toteutumista pelastustoimessa.

Palvelutasopäätöksen toimeenpano tapahtuu vuosittain laadittavan tuotantosuunnitelman kautta.

Palvelutasopäätöksen toteutumista seurataan osana pelastustoimen omavalvontaa, vuosittaista viranomaisraportointia sekä hyvinvointialueen toiminnan ja talouden seurantaa.

Palvelutasopäätös sisältää julkisuuslain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 8 kohdan perusteella salassa pidettäviä tietoja, jotka liittyvät varautumiseen, väestönsuojeluun ja turvallisuusjärjestelyihin. Julkisesta asiakirjasta on poistettu nämä tiedot, mutta päätöksenteossa käytetään täydellistä asiakirjaa.

Liitteet

- 1 Ehdotus vuosien 2027-2030 pelastustoimen palvelutasopäätökseksi (Salassa pidettävä JulkL 24 § 8 kohta)

Oheismateriaali

- Lupa- ja valvontaviraston 2.6.2026 lausunto
- Raaseporin kaupungin 8.6.2026 § 252 lausunto Länsi-Uudenmaan pelastustoimen palvelutasopäätöksestä vuosille 2027-2029
- HUS-yhtymän 10.6.2026 lausunto Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen esitys vuosien 2027-2030 pelastustoimen palvelutasopäätökseksi
- Vihdin kunnanhallitus 15.6.2026 § 152 lausunto esityksestä vuosien 2027-2030 pelastustoimen palvelutasopäätökseksi (salassa pidettävä JulkL § 24 mom 8)
- Karkkilan kaupungin 22.6.2026 lausunto Länsi-Uudenmaan esityksestä pelastustoimen palvelutasopäätökseksi
- Kirkkonummen kunnan 22.6.2026 § 191 lausunto Länsi-Uudenmaan pelastustoimen palvelutasopäätöksen luonnoksesta
- Siuntion kunnan 22.6.2026 § 144 lausunto esityksestä Länsi-Uudenmaan pelastustoimen palvelutasopäätökseksi 2027-2030
- Varsinais-Suomen hyvinvointialueen pelastustoimen 23.7.2026 lausunto Länsi-Uudenmaan pelastustoimen palvelutasopäätöksen esityksestä
- Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen 31.7.2026 lausunto

- Lohjan kaupungin 10.8.2026 lausunto Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen lausuntopyyntöön esityksestä vuosien 2027–2030 pelastustoimen palvelutasopäätökseksi

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Valmius- ja turvallisuuslautakunta 3.9.2026 § 19

§ 19

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Pelastusjohtaja Ihamäki Veli-Pekka

Valmius- ja turvallisuuslautakunta päättää merkitä tiedoksi annetun tilannekatsauksen ja liitteenä olevan vuosien 2027–2030 pelastustoimen palvelutasopäätöksen luonnoksen.

Käsittely

Päätös

Valmius- ja turvallisuuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Aluehallitus päätti kokouksessaan 9.2.2026 § 11 käynnistää vuosien 2027–2030 pelastustoimen palvelutasopäätöksen valmistelun.

Pelastustoimen palvelutasopäätöstä on käsitelty aluehallituksen päiväkoulussa 17.8.2026 sekä valmius- ja turvallisuuslautakunnan työpajoissa ja kokouksissa 25.2.2026, 12.3.2026 ja 21.5.2026.

Hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätös on toimintaa ohjaava lakisääteinen asiakirja, joka kuvaa pelastustoimen tuottamistapaa. Palvelutasopäätöstä ohjaa keskeisesti pelastustoimen järjestämislaki (613/2020) ja sitä edelleen täsmentävä sisäministeriön asetus koskien palvelutasopäätöksen sisältöä (1225/2022).

Palvelutasopäätöksen laadinnassa on noudatettu näitä säädöksiä. Säädösten lisäksi palvelutasopäätöksen sisältöjä ohjaavat pelastustoimen kansallisessa strategiassa asetetut päämäärät, tavoitteet ja arvopohja sekä hyvinvointialueen strategia ja arvopohja.

Pelastustoimen järjestämislain 6 §:ssä on määrätty, että aluevaltuusto päättää pelastustoimen palvelutasosta. Palvelutasopäätöstä tehtäessä on otettava huomioon kansallisesti merkittävät riskit, selvitettävä alueella esiintyvät uhkat ja arvioitava niistä aiheutuvat riskit sekä määriteltävä toiminnan tavoitteet, käytettävät voimavarat, tuotettavat palvelut ja niiden taso. Palvelutasopäätöstä tehtäessä on otettava huomioon myös 8 §:ssä tarkoitetut valtioneuvoston vahvistamat valtakunnalliset strategiset tavoitteet. Päätökseen tulee myös sisältyä suunnitelma palvelutason kehittämisestä. Päätöksen tulee olla voimassa määrääjän.

Palvelutasopäätöksen teksti on kirjattu sisäministeriön ja aluehallintoviraston tuottamaan asiakirjapohjaan, jota lupa- ja valvontavirasto käyttää arvioidessaan palvelutasopäätöksiä.

Palvelutasopäätöksessä kuvataan, kuinka hyvinvointialueen pelastustoimi tuottaa pelastuslain (379/2011) mukaiset palvelut. Palvelutasopäätöksen tarkoituksena ei ole kuvata kaikkia pelastuslaitoksen toimintoja, vaan ainoastaan asiakasrajapinnassa näkyvät palvelut. Palvelutasopäätöksessä kuvataan pelastuslaitoksen tuottamat palvelut. Lisäksi siinä arvioidaan pelastuslain ja sisäministeriön ohjeistusten mukaisesti palvelujen nykytila ja edellisen palvelutasopäätöskauden toteutuminen, määritellään toiminnan tavoitteet ja palvelutarpeet sekä tehdään näiden perusteella päätös palvelutasosta.

Pelastuslain mukaisten palveluiden lisäksi palvelutasopäätöksessä kuvataan lyhyesti muuta pelastuslaitoksen toimintaa, jota pelastuslaitos toteuttaa osana Länsi-Uudenmaan hyvinvointialuetta. Volyyymiltään merkittävää toimintaa on ensihoito, joka on Uudenmaan erillislailla (615/2021) säädetty HUS-yhtymän tehtäväksi. Ensihoidon järjestämisestä on sovittu järjestämissopimukseen liittyvällä palvelusopimuksella eli Järso-palvelusopimuksella Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin kanssa siten, että Uudellemaalle rakentuu HUS-yhtymän oma, pelastuslaitosten ja yksityisten palveluntuottajien muodostama

yhteneväinen toiminnallinen kokonaisuus. Ensihoidon palvelutasosta päättää HUS-yhtymä.

Palvelutasopäätöstä on valmisteltu hyvinvointialueen strategisen ohjauksen alaisuudessa. Lähtökohtana on riskianalyysissä kuvattu Uudenmaan pelastuslaitosten toimintaympäristön tilannekuva. Pelastustoimen palvelutasopäätöksen sisältämät strategiset linjaukset koskevat hyvinvointialueen asukkaita, yrityksiä ja yhteisöjä. Palvelutasopäätöksen laadinnan sekä kirjausten lähtökohtana on asiakasnäkökulma, ja keskiössä ovat asiakkaalle tuotettavat ja näkyvät palvelut.

Hyvinvointialueen on pyydettävä Lupa- ja valvontavirastolta (LVV) lausunto palvelutasopäätöksestä ennen sen hyväksymistä. LVV:n lausunto on saatu 2.6.2026. LVV:n lausunnon perusteella luonnosta on täydennetty erityisesti riskiperusteisuuden, palvelutason ja resurssien yhteyden sekä kehittämistoimenpiteiden osalta siten, että kokonaisuus tukee selkeämmin päätöksentekoa ja toiminnan ohjausta. Aluevaltuuston hyväksymä palvelutasopäätös toimitetaan LVV:lle.

Valmistelussa on kuultu myös alueen kuntia, naapuripelastuslaitoksia, muita yhteistyöviranomaisia, järjestöjä, alueen asukkaita ja hyvinvointialueen henkilöstöä. Saatujen näkemysten perusteella luonnosta on täydennetty ja kommentit otetaan huomioon toiminnan tarkemmassa suunnittelussa.

Pelastuslaitoksen palvelutasopäätöksen toimeenpanoa ohjataan tuotantosuunnitelmalla, jonka laatiminen on osa hyvinvointialueen vuosittaista taloussuunnitteluprosessia. Tuotantosuunnitelma sisältää vuosittaiset tavoitteet, toimenpiteet ja tarvittavat resurssimuutokset tarkemmalla tasolla. Toimitilahankkeita ohjaavat hyvinvointialueen palvelujen verkoston strategiset linjaukset sekä niistä johdettu toimitilaohjelma.

Palvelutason toteutumista arvioidaan hyvinvointialueella osana omavalvontaa pelastustoimen järjestämislain mukaisesti. Omavalvonnalla varmistetaan tehtävien lainmukainen hoitaminen, pelastustoimen palvelujen saatavuus, laatu ja vaikuttavuus. Omavalvontaa toteutetaan osana palvelujen järjestämistä ja tuottamista. Omavalvontaohjelma sekä omavalvontaohjelman toteutumisen seurantaan perustuvat havainnot ja niiden perusteella tehtävät toimenpiteet julkaistaan julkisessa tietoverkossa ja muilla niiden julkisuutta edistävillä tavoilla huomioiden julkisuuslain (621/1999) mukaiset salassapitosäännökset.

Viranomaisvalvontaa varten hyvinvointialue antaa vuosittain huhtikuun loppuun mennessä sisäministeriölle ja Lupa- ja valvontavirastolle pelastustoimen järjestämislain mukaisen selvityksen pelastustoimen palvelujen toteutumisesta ja talouden tilasta alueellaan. Selvityksessä on kuvattava ja arvioitava, miten pelastustoimen valtakunnalliset tavoitteet, sekä mahdolliset sisäministeriön antamat toimenpidesuosituksot on otettu huomioon hyvinvointialueella. Palvelujen ja talouden tilaa seurataan myös kuukausittain osana hyvinvointialueen toiminnan ja talouden seuranta.

Pelastustoimen palvelutasopäätös sisältää julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 8 kohdan nojalla salassa pidettäviä tietoja. Salassa pidettävät tiedot koskevat onnettomuuksiin ja poikkeusoloihin varautumista sekä väestönsuojelua. Tietojen antaminen voisi vahingoittaa tai vaarantaa turvallisuutta, turvallisuuden kehittämistä, väestönsuojelun toteuttamista tai poikkeusoloihin varautumista. Tämän vuoksi asiakirjan julkisesta versiosta on poistettu salassa pidettävät osat. Päätöksenteossa ja toiminnan suunnittelussa käytetään asiakirjan täydellistä versiota.

Toimivalta

Hallintosäännön § 63 mukaan valmius- ja turvallisuuslautakunnan tehtävänä on ohjata oman vastuualueensa osalta strategiatyötä ja seurata ja arvioida osaltaan strategian toteutumista. Lisäksi tehtävänä on ohjata pelastustoimen palvelutasopäätöksen valmistelua.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Valmius- ja turvallisuuslautakunta 21.5.2026 § 12

§ 12

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Pelastusjohtaja Ihamäki Veli-Pekka

Valmius- ja turvallisuuslautakunta päättää merkitä vuosien 2027–2030 pelastustoimen palvelutasopäätöksen valmistelun tilannekatsauksen tiedoksi.

Käsittely**Päätös**

Valmius- ja turvallisuuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Aluehallitus päätti 9.2.2026 § 11 käynnistää pelastustoimen palvelutasopäätöksen valmistelun.

Pelastustoimen palvelutasosta päättää aluevaltuusto. Hallintosäännön § 42 kohdan 34 mukaan aluehallituksen tehtävänä on hyvinvointialuelain mukaan valmistella ja esittää edelleen aluevaltuustolle pelastustoimen palvelutasopäätös. Hallintosäännön § 63 kohdan 4 mukaan valmius- ja turvallisuuslautakunnan tehtävänä on ohjata pelastustoimen palvelutasopäätöksen valmistelua. Viranhaltijavalmistelua johtaa pelastusjohtaja.

Hyvinvointialueen asukkaiden, henkilöstön, alueen kuntien, alueella toimivien yritysten, järjestöjen ja muiden keskeisten sidosryhmien näkökulmat otetaan valmistelussa huomioon tarkoituksenmukaisella tavalla. Lautakunnat ja vaikuttamistoimielimet osallistuvat valmisteluun hyvinvointialueen hallintosäännössä määritellyn oman strategisen roolinsa mukaisesti.

Tavoiteaikatauluna on, että aluevaltuusto päättää pelastustoimen palvelutasopäätöksestä 6.10.2026. Tätä ennen palvelutasopäätöstä käsitellään valmius- ja turvallisuuslautakunnassa 3.9.2026 ja aluehallituksessa 21.9.2026.

Toimivalta

Hallintosäännön 63 § kohdan 4 mukaan valmius- ja turvallisuuslautakunnan tehtävänä on ohjata pelastustoimen palvelutasopäätöksen valmistelua.

Liitteet**Oheismateriaali****Tiedoksi**

Täytäntöönpano

Päätöshistoria